

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **A. H.-M. F. D.**, štátny príslušník Iraku, *zastúpený Mgr. M. V., pracovníčkou Ligy za ľudské práva*, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. MU-1989/PO-Ž/2007 zo dňa 19. novembra 2007, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Sz 284/2007-31 zo dňa 27. júna 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Sz 284/2007-31 zo dňa 27. júna 2008 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d' a ľ š i e k o n a n i e .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č.k. 9 Sz 284/2007-31 zo dňa 27. júna 2008 potvrdil rozhodnutie odporcu v časti výroku o neudelení azylu č. MU-1989/PO-Ž/2007 zo dňa 19. novembra 2006, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky; súčasne poskytol navrhovateľovi doplnkovú ochranu na dobu 12 mesiacov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia odporcu v zmysle ustanovení § 13a a § 20 ods. 4 zákona o azyle.

Krajský súd v Bratislave po preskúmaní veci dospel k záveru, že odporca rozhodol v súlade so zákonom na základe dostatočne zisteného a vyhodnoteného skutkového stavu veci s riadnym odôvodnením. Dôvody, ktoré navrhovateľ uvádzal v opakovanej žiadosti o azyl (obava z prenasledovania a hrozba smrti) nepovažuje krajský súd za dôvody pre udelenie azylu v zmysle ustanovenia § 8 zákona o azyle. Navrhovateľ nepredložil dokumenty, ktoré by preukazovali opodstatnenosť jeho žiadosti. Podľa názoru krajského súdu odporca správne posúdil aj otázku neudelenia doplnkovej ochrany. Z predložených správ o krajine pôvodu navrhovateľa vyplýva, že navrhovateľovi v prípade návratu nehrozí hrozba vážneho bezprávia špecifikovaného v ustanovení § 2 písm. f) zákona o azyle. Odporca správne posúdil aj prekážky administratívneho vyhostenia v zmysle ustanovenia § 58 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov, t.j. navrhovateľovi nehrozí žiadne

bezpečnostné riziko po návrate do Iraku. Preto rozhodnutie odporcu potvrdil ako celok.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ, prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol napadnutý rozsudok zmeniť, rozhodnutie odporcu v časti výroku o neudelení azylu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Dôvodil, že krajský súd mu v konaní odňal možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku). Navrhovateľ namietal, že krajský súd mu v konaní ustanovil opatrovníčku napriek tomu, že to nebolo potrebné. Na území Slovenskej republiky sa zdržiava legálne a to na základe vydaného povolenia na pobyt Oddelením cudzineckej polície PZ Dunajská Streda; navrhovateľ je vedený v evidencii Úradu hraničnej a cudzineckej polície Policajného zboru a aj odporca ho eviduje ako cudzinca, ktorému bola poskytnutá doplnková ochrana. Súd teda pri zisťovaní pobytu navrhovateľa pochybil a nevyužil všetky dostupné prostriedky.

Navrhovateľ v odvolaní ďalej namietal nedostatočné a nezrozumiteľné odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa. Z odôvodnenia nie je zrejmé, ako súd posúdil opravný prostriedok proti rozhodnutiu odporcu. Namieta tvrdenie, že nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by potvrdzovali opodstatnenosť jeho žiadosti. Do spisu totiž predložil vojenskú knižku č. X., identifikačnú kartu č. X., 10 ks fotografií, fotokópiu ministerstva vnútra – hlásenie o udalosti a výstražný list organizácie vojska S.A. Krajský súd preto neskúmal jeho žiadosť objektívne a komplexne.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. Uviedol, že opätovne preskúmal navrhovateľovu žiadosť a skonštatoval, že postupoval pri svojom rozhodovaní vecne správne vychádzajúc z výpovede menovaného, ním predložených dokladov a z objektívne zistených skutočností. Navrhovateľ však nesplnil podmienky na udelenie azylu v zmysle ustanovenia § 8 zákona o azyle a Dohovoru o právnom postavení utečencov z roku 1951 v znení Protokolu z roku 1967. Odporca však napriek tomu zvažil aktuálnu situáciu v Iraku, ktorá zatiaľ nie je stabilizovaná na celom území krajiny a preto mu poskytol doplnkovú ochranu v zmysle ustanovení § 13a a § 20 ods. 4 zákona o azyle.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) vzhľadom na odvolaciu námietku navrhovateľa preskúmal konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku, a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pretože rozhodnutie krajského súdu bolo zrušené (§ 214 ods. 2 písm. e/ v spojení s § 250ja ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Z obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ podal dňa 31. decembra 2007 opravný prostriedok proti rozhodnutiu odporcu č. MU-1989/PO-Ž/2007 zo dňa 19. novembra 2007 v časti neudelenia azylu.

Krajský súd v Bratislave následne navrhovateľa vyzval, aby sa vyjadril, či súhlasí s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania, aby oznámil, ktorý jazyk je jeho materinským jazykom, prípadne iný jazyk, ktorému rozumie, doručil doklady preložené do slovenského jazyka (výzva č.k. 9 Sz 284/2007-18 zo dňa 31.01.2008). Výzva bola navrhovateľovi doručovaná na adresu Pobytového tábora Gabčíkovo, Dunajská 8. Zásielka adresovaná navrhovateľovi sa však vrátila súdu späť s poznámkou pošty Gabčíkovo „adresát zásielku neprevzal v odbernej lehote“.

Krajský súd v Bratislave bez zisťovania pobytu navrhovateľa (v súdnom spise sa nenachádza zmienka o tom, žeby telefonicky alebo písomne zisťoval aktuálny pobyt navrhovateľa) uznesením č.k. 9 Sz 284/2007-25 zo dňa 22. apríla 2008 ustanovil navrhovateľovi podľa § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku opatrovníčku v osobe J. O., pracovníčky Krajského súdu v Bratislave. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26. mája 2008. Krajský súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 26. júna 2008, vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti opatrovníčky navrhovateľa, ktorej bol napadnutý rozsudok doručený dňa 2. júla 2008.

K uvedenému postupu krajského súdu, ktorý ustanovil navrhovateľovi podľa § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku opatrovníka bez akéhokoľvek zistenia (telefonického alebo písomného) navrhovateľovho pobytu. Až z uznesenia o ustanovení opatrovníčky vyplýva, že navrhovateľ svojvoľne opustil Pobytový tábor Gabčíkovo a bol vyradený z evidencie. Odvolací súd zdôrazňuje, že takýmto procesným postupom súdu prvého stupňa sa navrhovateľovi ako účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom, pretože v danej veci bol postup krajského súdu, ktorý predchádzal vydaniu uznesenia o ustanovení opatrovníka navrhovateľovi, v rozpore s ustanovením § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Okolnosť neznámeho pobytu účastníka konania, prípadne presné zistenie adresy pobytu na území Slovenskej republiky sa musí vždy hodnoverne preukázať a táto povinnosť zaťažuje súd, ktorý musí vyčerpať všetky možnosti na zistenie, či skutočne pobyt účastníka je neznámy, alebo je jeho pobyt iný ako pobyt súdu známy. Každý má totiž právo, aby jeho vec bola prejednaná na súde v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom (čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Vydaniu rozhodnutia o ustanovení opatrovníka účastníkovi konania, ktorého pobyt nie je známy, musí predchádzať prešetrenie toho, či sú dané všetky podmienky pre takýto postup a či nie je na mieste iné opatrenie.

Krajský súd takto zjavne nepostupoval, preto odvolací súd vyhodnotil námietku navrhovateľa o porušení jeho procesných práv postupom súdu za dôvodnú

a napadnuté rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil podľa § 221 ods. 3 OSP na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s námietkou navrhovateľa, že odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu je nezrozumiteľné. Na jednej strane krajský súd vo výroku napadnutého rozsudku uvádza, že potvrdil rozhodnutie odporcu v časti neudelenia azylu, no na druhej strane v odôvodnení uvádza, že potvrdil rozhodnutie odporcu ako celok (teda aj s výrokom o poskytnutí doplnkovej ochrany). Ďalšou nejasnosťou je odôvodnenie krajského súdu, ktorým argumentuje neposkytnutie doplnkovej ochrany navrhovateľovi, pričom navrhovateľovi v predmetnej právnej veci doplnková ochrana udelená bola, a to na 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia odporcu (rozhodnutie odporcu č. MU-1989/PO-Ž/2007 zo dňa 19.11.2007, druhý výrok). Napokon sa krajský súd zaoberal aj prekážkami administratívneho vyhostenia v zmysle ustanovenia § 58 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 48/2002 Z.z., o ktoré však v predmetnej právnej veci nejde a nebolo to ani zo strany navrhovateľa namietané.

Na základe uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Saz 284/2007-31 zo dňa 27.júna 2008, pretože účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom, čím nemohol uplatniť svoje procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok poskytuje, a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f/ v spojení s § 221 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

V ďalšom konaní, ak by vznikli pochybnosti o pobyte navrhovateľa, bude krajský súd dôsledne postupovať pri zisťovaní pobytu navrhovateľa a bude sa komplexne zaoberať namietanými skutočnosťami zo strany navrhovateľa.

O trovách odvolacieho konania nerozhodol s poukazom na § 224 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, z ktorého vyplýva, že ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 1. októbra 2008

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová